

УДК 615.451.3+615.454.1]:616.53-002-085.263.5

ДОГЛЯД ЗА ЖИРНОЮ ШКІРОЮ З ЗАСТОСУВАННЯМ ЛОСЬОНІВ ТА ГЕЛІВ ПРИ ЛІКУВАННІ АКНЕ В КОМПЛЕКСНІЙ ТЕРАПІЇ

Кілеєва О.П.

Медичний коледж Запорізького державного медичного університету,
Україна, Запоріжжя

доктор фармацевтичних наук, професор, Бушуєва І.В.

Запорізький державний медичний університет, Україна, Запоріжжя

Рідко зустрінеш людину з ідеальною шкірою. У всіх є свої, нехай невеликі, але все-таки вади, які хочеться виправити. Але безпосередньо під проблемною шкірою мається на увазі такий стан, коли обличчя регулярно запалене. Комедони, прищі, вугрі, акне і постакне - ось її постійні супутники. Якщо пігментацію легко освітлити, а лущення - пом'якшити, то тут найчастіше потрібне повноцінне лікування. Допоможуть лікувальні косметичні засоби для проблемної шкіри, які потрібно вміти правильно вибирати.

Промисловість випускає безліч різних форм лікувальних косметичних засобів: креми, тоніки, сироватки, маски, скраби. Широке застосування в косметичній практиці знаходять лосьйони та гелі тому що вони мають найбільш універсальні властивості (очищення, тонізування, дезінфекція, відбілювання шкірних покривів).

Ключові слова: лосьйон, гель, лікувальні косметичні засоби, парфумерно-косметична продукція, акне, комедони.

O. Kilyeyeva, Doctor of Pharmacy, Professor I. Bushueva Care oily skin with the use of lotions and gels in the treatment of acne combined therapy / Medical College of Zaporozhye State Medical University, Ukraine, Zaporozhye; Zaporozhye State Medical University, Ukraine, Zaporozhye

Rarely seen a man with perfect skin. All have their own, albeit small, but still flaws that you want to fix. But directly under the skin problem refers to a situation when the face regularly sore. Comedones, pimples, blackheads, acne and postacne - that's her constant companion. If lighten pigmentation easily, and peeling - soften, there is often need proper treatment. Will help medical cosmetic products for problem skin to be able to choose.

Industry produces many different forms of medical cosmetics, creams, tonics, serums, masks and scrubs. Widely used in cosmetic practice are lotions and gels because they have the most universal properties (cleansing, toning, disinfection, skin whitening).

Key words: lotion, gel, medicated cosmetics, perfumery and cosmetic products, acne comedones.

Вступ. Згідно ДСТ України 2472–94 «Продукція парфумерно-косметична. Терміни й визначення», *лосьйон косметичний* – це засіб для догляду за шкірою у вигляді водного або водно-спиртового розчину активнодіючих речовин. *Гель косметичний* – це засіб із умістом добавок з функціональним призначенням: очищувати, живити та зволожувати шкіру. Косметичний гель - це продукт високої в'язкості, основою якого є вода (70-80%). Також до складу гелю можуть входити гліцерин (10-30%), желатин (2-3%), гуміарабік, крохмаль, агар-агар, пектин, трехалоза (природний полісахарид на основі кукурудзяного крохмалю, що володіє дуже високою в'язкістю та здатністю утримувати вологу). Масел і жирів в гелі не міститься, а тому він має більш ніжну і легку консистенцію, швидше всмоктується і не залишає на шкірному покриві жирної плівки. За рахунок таких властивостей гель прекрасно підходить для жирної та проблемної шкіри [1].

Загальна постановка проблеми та її зв'язок із важливими науковими або практичними завданнями. Незважаючи на появу сучасних методів лікування, акне залишається одним з найбільш поширених дерматозів. Рівень захворюваності на вугрову хворобу не тільки не має виразної тенденції до зниження, а й істотно підвищується.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання цієї проблеми та на які спирається автор. У публікаціях останніх років висвітлена потреба в залучені до комплексної терапії пацієнтів з акне космецевтиків [6,7].

Визначення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячена стаття. Доцільно розглянути детально та проаналізувати запропоновані методи терапії при вугровій хворобі та акнеподібних дерматозах, а також визначити перспективні напрями дослідження, які сприятимуть розробленню удосконалених терапевтичних заходів, спрямованих на досягнення повного виліковування більшого відсотка пацієнтів.

Актуальність проблеми. На сучасному етапі простежується тенденція до зростання рівня захворюваності на вугрову хворобу (акне) і акнеподібні дерматози, що вказує на важливе медичне та медико-соціальне значення проблеми.

Формулювання мети статті та завдань. Розроблення тактики лікування пацієнтів з вугровою хворобою (акне) і акнеподібними дерматозами потребує подальшого вивчення та врахування комплексу чинників і механізмів їхнього розвитку, врахування особливостей клінічних форм цих захворювань.

Виклад основного матеріалу статті. Лосьйони класифікуються залежно від призначення й ділянки застосування. Враховуючи

фізіологічні особливості шкірного покриву, лосьйони для догляду за шкірою її додатками класифікують на:

- лосьйони для догляду за нормальною й сухою шкірою;
- лосьйони для догляду за жирною шкірою;
- лосьйони для догляду за проблемною шкірою;
- лосьйони для догляду за шкірою рук;
- лосьйони для догляду за волоссям й волосистою частиною шкіри голови;

за призначенням:

- гігієнічні, у тому числі й депігментуючі;
- лікувально-профілактичні.

У вітсотковому співвідношенні домінуючим компонентом сполуки лосьйонів є вода очищена, яка виконує роль формоутворювача і є розчинником для гідрофільних компонентів рецептури. Етиловий спирт у складі лосьйонів забезпечує очищуючий ефект за рахунок того, що розчиняє жирові забруднення шкіри, виявляє легку в'яжучу і дезодоруючу дію. Оптимальна концентрація спирту становить 20 – 40%. Підвищувати його зміст у лосьйоні не рекомендується, оскільки регулярний вплив лосьйону на шкіру може викликати сухість і подразнення, пов'язане із протеолітичною дією спирту на білкові структури шкіри.

До складу лосьйонів можуть входити біологічно активні (табл. 1) й допоміжні речовини, нерозчинні або важкорозчинні у водно-спиртових розчинах, наприклад, запашні речовини, які використовуються для ароматизації лосьйонів. Підвищенню їх розчинності сприяє введення поверхнево-активних речовин (солубілізаторів) у концентрації до 2%. Це дозволяє знизити концентрацію спирту, що входить у рецептуру лосьйонів.

Таблиця 1

Склад лікувальних косметичних засобів (ЛКЗ) при лікуванні акне

№ з\п	Властивості	Біологічно активні речовини
1	Антисептична дія	азелаїнова, саліцилова кислоти, диметилсульфоксид
2	Протизапальний ефект	Камфора, календулова, оливкова, евкаліптова олії, оксид цинку, ретиноїди, екстракти календули, зеленого чаю, арніки, чайного дерева
3	Відшелушувальний ефект	сірка
4	Протизапальний, відшелушувальний, протипігментаційний ефекти	бодяга

Широке поширення в якості солюбілізаторів одержали: препарат Ретинокс-80 (суміш поліетильованих ефірів кислот рицинової олії) у концентрації до 1,5%; препарати ПП-40 (суміш поліетильованих ефірів пентолу), ПЕГ-40 (гідрогенізована рицинова олія), вводиться до складу лосьйонів у концентрації 0,3 – 1,5 % при концентрації етилового спирту не вище 35 %. У складі безспиртових лосьйонів-тоніків солюбілізатори забезпечують очищуючий ефект.

Різні біологічно активні речовини рослинного походження представлені органічними кислотами, вітамінами, флавоноїдами, дубильними речовинами, ефірними оліями та ін., які містяться в рослинних витягах у комплексі, забезпечують високоефективну й багатофункціональну дію. Їхнє введення до складу лосьйонів сприяє нормалізації функціонування клітин шкіри, стимулює регенерацію тканин, попереджає процеси передчасного старіння, а також може

забезпечувати певний лікувально-профілактичний ефект лосьйонів – антимікробний, ранозагоюючий, в'яжучий та ін.

Асортимент лосьйонів для жирної шкіри більш різноманітний, ніж для сухої. Рекомендовані для жирної шкіри лосьйони містять речовини, які регулюють дію сальних залоз, зменшують жирність шкіри, проявляють дезінфікуючу й антибактеріальну дію. Більшість рецептур лосьйонів для жирної шкіри мають у своєму складі витяжки з рослинної сировини, що забезпечує помірну в'яжучу дію.

Контроль якості лосьйонів здійснюється згідно з вимогами ДСТУ 4093 «Лосьйони та тоніки косметичні». За органолептичними і фізико-хімічними показникам лосьйони повинні відповідати вимогам, наведеним у таблиці [2].

Таблиця 2

Показники якості лосьйонів

Назва показника	Одиниця виміру	Характеристика й норми для		
		лосьйону косметичного	лосьйона-тоніка	тоніка
Зовнішній вигляд		Однорідна однофазна або багатофазна рідина (емульсія) без сторонніх домішок. Допускається наявність незначного помутніння або осаду		
Колір		Відповідний кольору лосьйону даного зразку		
Запах		Відповідний запаху лосьйону даного зразку		
Об'ємна частка етилового спирту	%	20,1 – 80,0	8,1 – 20,0	0,0 – 8,0
Водневий показник (pH)	од. pH	3,0 – 8,5		
Колоїдна стабільність		Стабільний		
Термостабільність		Стабільний		

Серія Делекс-акне виробляється фірмою “Хелсі-гель” в Росії. Продукція сертифікована і має свідоцтво про державну реєстрацію.

У лінії засобів Делекс-акне відсутні насиченість крему, яка викликає закупорку пор і як наслідок провокує активний ріст хвороботворних бактерій. Серію складають гелі і лосьйони [3].

Лосьйони застосовуються для очищення шкірного покриву, а гелі – для усунення запального процесу. Гель для зволоження призначений для того, щоб глибокого відновити тканини, видалити післяугреві рубці.

Лінію засобів Делекс-акне складають:

- лосьйон для очищення;
- лосьйон для шкіри, схильної до жирності, проблемної шкіри;
- гель проти вугрових висипань;
- гель-Форте проти вугрів;
- гель для зволоження.

Оптимально підібрані компоненти препаратів показані до застосування, як дорослим, так і підліткам. ЛКЗ використовується для терапії вугрової висипки та усунення її наслідків.

Таблиця 3

Склад ЛКЗ Делекс-акне (лосьйон)

№ з\п	Солюбілізатор	Протизапальний ефект	Тонізуюча дія	Антисепнічна дія
1	ПЕГ-40 гідрованої касторової олії	екстракти кропиви, календули, ехінацеї	ментол	борна, саліцилова, цитринова кислоти

Лосьйон Делекс-акне призначений для очищення всіх типів шкіри і попередження появи вугрів, особливо позитивно впливає на шкіру, схильну до жирності, і з вугровим висипом.

Засіб делікатно очищує шкірний покрів від вугрів. Після нього шкіра готова до нанесення інших препаратів лінії.

Таблиця 4

Склад ЛКЗ Делекс-акне (гель)

№ з/п	Стимулює регенерацію тканин	Протизапальний ефект	Відшелушувальний	Тонізуюча дія	Антисептична дія	Відновлюючий ефект
1	вітамін Е, коензим Q, алантоїн	екстракти кропиви, календули, ехінацеї	сірка	ментол	борна, саліцилова, цитринова кислоти	гіалуронова кислота

- вітамін Е, коензим Q, алантоїн, благотворно впливають на шкірний покрів;
- екстракти кропиви, календули, ехінацеї, що володіють ефектом проти запалень;
- компоненти сірки, що володіють протизапальною властивістю і відшелушувальним ефектом;
- ментол, надає тонізуючу дію;
- борна, саліцилова, цитринова кислоти, які є потужними антисептиками;
- гіалуронова кислота, відновлює тканини.

Лінія Делекс-акне не містять у своєму складі ні антибіотиків, ні гормонів, а тільки натуральні компоненти. Максимальний ефект досягається при комплексному застосуванні препаратів.

У випадках середньої і важкої форми вугрової висипки або розвитку демодекозу, розацеа ці засоби рекомендовано застосовувати в комплексі.

Спеціально підібрані інгредієнти гелю сприяють відновленню нормальної роботи сальних залоз, усунення запального процесу, вирівнювання поверхні шкіри і надають їй свіжий вигляд без вугрів, про що і відгуки говорять.

Таблиця 5

Склад ЛКЗ Делекс-акне (гель форте)

№ з\п	антибактеріальна і протигрибкова дія	Протизапальний ефект	Відшелушувальний ефект	Тонізуюча дія	Антисептична дія
1	триклозан	екстракти кропиви, календули, ехінацеї	сірка	ментол	борна, саліцилова, цитринова кислоти

У складі гелю є підвищений вміст сірки і бактерицидний компонент триклозан, який відомий, а також потужним протизапальним ефектом [4].

Висновки. Споживачі ЛКЗ Делекс-акне відзначають її якість, ефективність при лікуванні акне і навіть демодекозу, благотворний вплив на шкіру і швидке її відновлення після лікування. Розширені пори на обличчі звужуються і стають менш помітними.

Після нанесення гелю відчувається легкий холодок на шкірі, гель миттєво вбирається, не залишаючи жирного нальоту, і додає матовість. Є деякі зауваження, що зелений гель видно на шкірі. Відзначається припинення появи нових запалень на шкірі вже після двох-трьох застосувань в комплексі лосьйону і гелю, а при більш тривалому використанні шкіра обличчя стає рівною і помітно чистіше, вирівнюється колір обличчя.

Для досягнення максимального ефекту при лікуванні і догляду за шкірою необхідно комплексно використовувати серію Делекс-акне. Перед нанесенням на шкірний покрів гелю, його слід очистити за допомогою лосьйону, який доповнить лікувальні властивості гелю.

Блідо-зелений відтінок гелю після нанесення на запалені вузлики набуває колір здорової шкіри, тобто створює ефект застосування коректора. Якщо наноситигель на вугрові рубці, то можна в найкоротші терміни відновити шкіру після хвороби.

Література:

1. ДСТУ 2472–94 «Продукція парфумерно-косметична. Терміни й визначення»
2. ДСТУ 4093 «Лосьйони та тоніки косметичні»
3. <http://rosy-cheeks.ru/kosmetika-dlya-problemnoj-kozhi-lica.html>
4. <http://zsz.pp.ua/deleks-akne-vidguki-opis-instrukciya-cina/>
5. <http://faqukr.ru/krasa/1967-deleks-akne-gel-vid-ugriv-instrukcija-po.html>
6. Бурова С.А., Макова Г.Н. Актинолизат в комплексном лечении угревой болезни // Тез. науч. раб. I Российский конгресс дерматовенерологов.— СПб, 2003.— Т. 1.— С. 164.
7. Самгин М.А., Монахов С.А. Комплексный подход к местной терапии акне с применением средств лечебной косметики эксфолиак // Клин. дерматол. и венерол.— 2005.— № 3.— С. 75—77.

References:

1. GOST 2472-94 "Perfume and cosmetic products. Terms and definitions "
2. ISO 4093 "Cosmetic lotions and tonics"
3. <http://rosy-cheeks.ru/kosmetika-dlya-problemnoj-kozhi-lica.html>
4. <http://zsz.pp.ua/deleks-akne-vidguki-opis-instrukciya-cina/>
5. <http://faqukr.ru/krasa/1967-deleks-akne-gel-vid-ugriv-instrukcija-po.html>

6. Burova S.A., Makova G.N. *Aktinolizat v kompleksnom lechenii ugrevoy bolezni // Tez. nauch. rab. Í Rossiyskiy kongress dermatovenerologov.— SPb, 2003.— T. 1.— S. 164.*

7. Samgin M.A., Monakhov S.A. *Kompleksnyy podkhod k mestnoy terapii akne s primeneniym sredstv lechebnoy kosmetiki eksfoliak // Klin. dermatol. i venerol.— 2005.— № 3.— S. 75—77.*